Lietas Nr. C37101315
Lietas arhīva Nr. C-1013-15/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Tukumā, 2015.gada 30.oktobrī

Tukuma rajona tiesa
tiesnese K.Vanaga
rakstveida procesā izskatīja civillietu /nosaukums/maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.
Tiesa

konstatēja

2015.gada 25.jūnijā Studiju un zinātnes administrācija (turpmāk tekstā prasītāja) cēla tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk tekstā atbildētāja) par parāda piedziņu, norādot, ka saskaņā ar 1999.gada 24.novembrī noslēgto Studiju kredīta līguma Nr.16127 3.1.apakšpunktu, pamatojoties uz Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas Kredītu piešķiršanas komisijas apstiprinājumiem, prasītāja augstskolai pārskaitīja studiju kredītu no valsts budžeta līdzekļiem, lai segtu studiju maksu par atbildētājas studijām 1999./2000.akadēmiskā gada 1. un 2.semestrī, 2000./2001.akadēmiskā gada 1. un 2.semestrī, 2001./2002.akadēmiskā gada 1. un 2.semestrī. Prasītāja norāda, ka kopējā no valsts budžeta līdzekļiem izsniegtā studiju kredīta summa ir 327 lati jeb 465,28 *euro*.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētāja pēc augstskolas pabeigšanas neizpildīja līguma 4.2.2.apakšpunktā noteikto pienākumu un nekavējoties, bet ne vēlāk kā 10 dienu laikā, nepaziņoja prasītājai par studiju pabeigšanu. Augstskolas 2002.gada 10.septembra pārskatā tika iekļauta informācija, ka atbildētāja 2001.gada 28.decembrī eksmatrikulēta no augstskolas.

Pamatojoties uz augstskolas pārskatā iekļauto informāciju, 2002.gada 12.septembrī prasītāja atbildētājai nosūtīja vēstuli Nr.1-14/2332 „Par studiju kredīta atmaksām", aicinot atbildētāju parakstīt vienu atmaksas grafika eksemplāru, iesniegt to prasītājam un uzsākt studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksu. Atbildētāja neparakstīja atmaksas grafiku, neuzsāka studiju kredīta atmaksu.

Prasītāja norāda, ka laika periodā no 2002.gada oktobra līdz 2004.gada jūlijam, saņēma Latvijas Universitātes Studiju informācijas centra izziņas, kurās tika iekļauta informācija par atbildētājas studiju gaitu maģistratūrā. Saskaņā ar līguma 3.5.1.4.apakšpunktu un Ministru kabineta noteikumu Nr.219 49.4.apakšpunktu, studiju kredīta lietā tika noteikta studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksas pagarinājums no 2002.gada 1.septembra līdz 2004.gada 5.jūlijam.

Pamatojoties uz izziņā iekļauto informāciju par atbildētājas studiju gaitu, 2004.gada 13.jūlijā prasītāja atbildētājai nosūtīja vēstuli Nr.1-14/7658 „Par studiju kredīta atmaksām", aicinot atbildētāju parakstīt vienu atmaksas grafika eksemplāru, iesniegt to prasītājam un uzsākt studiju kredīta pamatsummas un procentu atmaksu. Atbildētāja neparakstīja atmaksas grafiku, neuzsāka studiju kredīta atmaksu.

Laika periodā no 2004.gada 20.janvāra līdz 2014.gada 27.februārim, atbildētājai tika nosūtītas divpadsmit informatīvās vēstules un astoņas informatīvas vēstules "Par studiju kredīta saistībām".

Kā izriet no prasības pieteikuma, atbildētāja laika periodā no 2004.gada 19.augusta līdz 2008.gada 14.februārim ir veikusi maksājumus 238,91 *euro* apmērā, kas novirzīti līgumsoda, procentu un pamatparāda dzēšanai.

Ņemot vērā, ka atbildētāja desmit gadu laikā neizpildīja līguma 3.3.1.apakšpunktā un Ministru kabineta Nr.219 33^{1}.punktā noteikto pienākumu atmaksāt studija kredīta pamatsummu un procentus desmit gadu laikā, prasītāja 2014.gada 15.jūlijā nosūtīja atbildētājai paziņojumu "Pirmstiesas paziņojums".

Līdz prasības pieteikuma iesniegšanas dienai tiesā, atbildētāja nav samaksājusi studiju kredīta parāda summu 390,03 *euro* apmērā.

Pamatojoties uz 1999.gada 9.marta Ministru kabineta noteikumu Nr.86 „Studiju kreditēšanas noteikumi" 17., 18., 33.punktu, Ministru kabineta noteikumu Nr.219, 9., 16., 30.2.apakšpunktu, 32., $33.^{1}$, $33.^{3}$, $33.^{6}$ punktiem, 49.4.apakšpunktu, Civillikuma 1574., 1587., 1716., 1720.panta 2.punktu, 1756., 1943.pantu, Civilprocesa likuma 1. un 127.panta pirmo daļu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas, kredīta pamatsummu 298,93 *euro*, lietošanas procentu 49,10 *euro,* līgumsodu 42 *euro,* kā arī lūdz piedzīt tiesas izdevumus- valsts nodevu 71,14 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro.*

Atbildētājai 2015.gada 2.jūlijā nosūtīts prasības pieteikums uz prasītājas norādīto adresi. Atbildētāja nav iesniegusi paskaidrojumus par prasību, nav pieteikusi noraidījumu tiesnesei un nav iebildusi lietas izskatīšanai rakstveida procesā. Kā redzams no Latvijas Pasta paziņojuma par reģistrēta iekšzemes pasta sūtījuma izsniegšanu, atbildētāja prasības pieteikumu, kas nosūtīts uz viņas dzīvesvietu, saņēmusi 2015.gada 7.jūlijā.

Ņemot vērā to, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma $250.^{25}$panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots 2015.gada 18.augustā.

Tiesa atzīst, ka par lietas izskatīšanu procesa dalībniekiem paziņots atbilstoši likuma prasībām.

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fondam mainīts nosaukums uz Studiju un zinātnes administrācija, kas redzams no lietas materiāliem pievienotās Nodokļu maksātāja reģistrācijas apliecības kopijas. Līdz ar to, tiesa atzīst, ka prasītājai ir prasījuma tiesības pret atbildētāju.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu, saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.

Ar lietas materiāliem pievienoto Studiju kredīta līgumu Nr.16127 (turpmāk tekstā Līgums) ir pierādīts, ka 1999.gada 24.novembrī starp Izglītības un zinātnes ministrijas Studiju fondu un atbildētāju noslēgts līgums, saskaņā ar kuru, Studiju fonds izsniedza atbildētājai kredītu kopsummā 327 lati jeb 465,28 *euro*, lai segtu maksu par atbildētājas studijām Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolā (lietas 18.-21.lapa).

Saskaņā ar Līguma 1.1. apakšpunktu, Studiju fonds izsniedz kredīta ņēmējam viņa studiju laikā kredītu, izmaksājot, saskaņā ar šī līguma

noteikumiem, kredīta ņēmējam 109 lati jeb 155,09 *euro* gadā. Līguma 3.1.3. apakšpunktā noteikts, ka Studiju fonds, šī līguma apakšpunktā 1.1.minēto kredītu pārskaita uz kredīta ņēmēja norādīto augstskolas norēķinu kontu, divos maksājumos: kredīta summu par pirmo semestri 54 lati jeb 76,84 *euro* līdz 1.septembrim un kredīta summu par otro semestri 55 lati jeb 76,84 *euro* līdz 1.februārim.

Prasītājas veiktos maksājumus par atbildētājas studijām Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolā apliecina lietas materiāliem pievienotie maksājuma uzdevumi un izraksts no 1999.gada 26.novembra maksājuma uzdevuma Nr.35, izraksts no 2000.gada 11.aprīļa maksājuma uzdevuma Nr.41, izraksts no 2000.gada 23.novembra maksājuma uzdevuma Nr.203, izraksts no 2001.gada 18.maija maksājuma uzdevuma Nr.109, izraksts no 2001.gada 9.novembra maksājuma uzdevuma Nr.292 un izraksts no 2002.gada 8.maija maksājuma uzdevuma Nr.33, kā arī izraksti no minētajiem maksājuma uzdevumiem (lietas 22.- 33.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Aizdevumu atmaksas kārtība noteikta līguma 3.3.1.apakšpunktā, kurā paredzēts, ka kredīta ņēmējam ir pienākums parakstīt kredīta atmaksāšanas grafiku un uzsākt kredīta pamatsummas un procentu atmaksu ne vēlāk kā trešajā mēnesī pēc studiju pārtraukšanas vai divpadsmitajā mēnesī pēc studiju pabeigšanas. Pilnu norēķinu veikt ne vēlāk kā desmit gadu laikā no kredīta pamatsummas un kredīta procentu atmaksas uzsākšanas brīža, katru gadu atmaksājot vienu desmito daļu no kopējās kredīta pamatsummas un kredīta procentus.

No Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības augstskolas 2002.gada 10.septembra pārskata par studiju kredīta ņēmējiem, redzams, ka /pers. A/ 2001.gada 28.decembrī izsniegts diploms – profesionālā studiju programma psiholoģijā (lietas 34.lapa).

Saskaņā ar līguma 3.5.1.4.apakšpunktu, kredīta atmaksas termiņš tiek pagarināts un procenti netiek uzskaitīti par laiku, kad kredīta ņēmējs turpina studijas maģistratūrā, doktorantūrā vai rezidentūrā.

N o Latvijas Universitātes Studiju informācijas centra izziņām izriet, ka atbildētāja turpinājusi studijas Latvijas Universitātē maģistratūrā un 2004.gada 5.jūlijā eksmatrikulētā-izsniegts Maģistra diploms *Master Diplom* MD A 0425 (lietas 35.-37.lapa).

Atbilstoši kredīta līguma 3.3.1. apakšpunktam, prasītāja 2004.gada 13.jūlijā izsūtījusi atbildētājai paziņojumu par studiju kredīta atmaksām, pielikumā pievienojot studiju kredīta 10 gadu atmaksāšanas grafiku divos eksemplāros (lietas 39.-42.lapa). Atbildētāja minēto studiju kredīta 10 gadu atmaksāšanas grafiku nav parakstījusi.

Atbilstoši Līguma 3.3.2.apakšpunktam, kredīta ņēmējs atmaksā kredīta pamatsummu un procentus, iemaksājot katru mēnesi 1/12 daļu no attiecīgā atmaksāšanas gadā noteiktās summas. Iemaksas par katru kalendāro mēnesi jāizdara līdz nākošā mēneša 10.datumam. Vienlaicīgi ar kredīta pamatsummas atmaksu, kredīta ņēmējs samaksā par katru kalendāro mēnesi aprēķinātos procentus.

Kā izriet no prasības pieteikuma, atbildētāja laika periodā no 2004.gada 19.augusta līdz 2008.gada 14.februārim ir veikusi maksājumus 238,91 *euro* apmērā, kas novirzīti līgumsoda, procentu un pamatparāda dzēšanai.

Atbilstoši Civillikuma 1943.pantam, kas nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis, no atbildētājas piedzenams aizdevuma pamatparāds 298,93 *euro*.

Tā kā labprātīgi pamatparāds 298,93 *euro* nav samaksāts, neatmaksātais aizdevums piedzenams ar tiesas spriedumu.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu. Civillikuma 1756.pants noteic pienākumu maksāt procentus pamatojoties vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Apmierināma arī prasība par lietošanas procentu piedziņu, jo līguma 3.2.1.apakšpunktā procenti par aizdevumu tieši norunāti, nosakot, ka tie ir 5 % gadā no faktiski izsniegtās summas. Atbildētāja, atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam, procentu apmēru nav apstrīdējusi.

Nesamaksāto lietošanas procentu parāds 49,10 *euro* par studiju aizdevuma lietošanu, aprēķināts par laiku no 2008.gada 1.marta līdz 2014.gada 31.maijam un piedzenams ar tiesas spriedumu.

Pamatots un apmierināms ir prasījums par līgumsoda piedziņu no atbildētājas.

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pamet̄ums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, līgumsodu var pievienot katram līgumam un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Kredīta līguma 6.1.1. apakšpunktā norunāts, ka, ja kredīta ņēmējs nokavē šajā līgumā noteikto kredīta procentu vai pamatsummas atmaksas termiņu vai neievēro to apmērus, tad studiju fonds ir tiesīga uzlikt kredīta ņēmējam līgumsodu 0,1% apmērā no nokavētā maksājuma summas par katra maksājuma katru nokavējuma dienu.

No lietas materiāliem pievienotā parāda aprēķina redzams, ka līgumsods par nokavējumu samazināts līdz 42 *euro*. Tiesa atzīst, ka prasītais līgumsods 42 *euro* ir samērīgs un atbilstošs atbildētājas nokavētajām saistībām. Atbildētājai nosūtīti 12 brīdinājumi ar lūgumu izpildīt saistības, uz kuriem atbildētāja nav atbildējusi, nav centusies vienoties par parāda samaksu. Pārbaudot lietas materiālus, tiesa nesaskata prasītājas negodprātīgu rīcību, kas būtu par pamatu prasības noraidīšanai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu, katrai pusei jāpierāda tie fakti uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība, atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētāja savas saistības lietā izpildījusi un parāda summu būtu pilnībā samaksājusi. Atbildētāja nav apstrīdējusi lietā iesniegto parāda, procentu un līgumsoda apmēru. Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma pilnībā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu un Civillikuma 1765.pantu spriedumā nosakāmas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos procentus 6% (sešu procentu) apmērā gadā no neatmaksātās pamatparāda summas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājai pilnībā piedzenami samaksātie tiesas izdevumi - valsts nodeva 71,14 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39., 42.pantam, no atbildētājas par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,87 *euro*, kuri atbilstoši lietas izziņai maksājami par tiesas sūtījumiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204^1.pantu, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 93.panta pirmo daļu, 189. pantu, 190.pantu, 191.pantu, 192.pantu, 193.pantu, 195.pantu, 204^1.pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /nosaukums/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, pamatparādu 298,93 *euro*,

procentus par aizdevuma izmantošanu no 2008.gada 1.marta līdz 2014.gada 31.maijam 49,10 *euro*, līgumsodu 42 *euro* un tiesas izdevumus-valsts nodevu 71,14 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*, kopā piedzenot 465,87 *euro* (četri simti sešdesmit pieci *euro*, astoņdesmit septiņi centi).

Noteikt /nosaukums/, reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% (sešus procentus) gadā no piedzītās un nesamaksātās pamatparāda summas.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,87 *euro* (divi *euro*, astoņdesmit septiņi cents).

Valsts labā piedzītie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija /adrese/; NMR 90001672316; ar PVN apliekamās personas Nr. LV90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV 22; Konta Nr. /konta numurs/; maksājuma mērķis-, norādot ziņas lietas identificēšanai.

Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Tukuma rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Noteikt, ka tiesas spriedums izpildāms labprātīgi 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā apelācijas sūdzību iesniedzot Tukuma rajona tiesā.

Tiesnese K.Vanaga